

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/34473 Gk 20

Sayı :Z-19809844-610-~~4466650~~
Konu :7/34473 Esas Sayılı Soru Önergesi

30/12/ 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1714399 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/34473 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Kalkınma Planı, 2025-2027 ve 2026-2028 Orta Vadeli Programları başta olmak üzere ulusal politika belgelerinde bütçe gelirlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ile vergi harcamalarının etkinliğinin artırılması amacıyla istisna ve muafiyetlerin azaltılmasına dönük politika ve tedbirler öngörülmüş olup, enflasyonla mücadelede para ve maliye politikalarının birbirini destekler nitelikte kararlı bir şekilde uygulanacağı, kamu açığının kademeli olarak düşürüleceği ve mali disiplinin güçlendirileceği ifade edilmiştir. Bu çerçevede, gelir politikalarıyla vergi adaletini güçlendiren uygulamalara öncelik verilerek, etkinliği kalmayan istisna, muafiyet ve indirimlerin azaltılmasına yönelik teknik çalışmalar yürütülmektedir.

Kamu maliyemiz son 5 yılda dünya ekonomilerini etkilemiş salgın, bölgesel ve küresel gerginlikler ve deprem felaketiyle yüzleşmiş olmakla birlikte, tüm bu maliyetlere rağmen kamu maliyesi göstergeleri sürdürülebilir seviyede tutulmuştur.

Bu çerçevede, 2026-2028 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programda merkezi yönetim bütçe açığı ile faiz dışı dengenin milli gelire oranı 2025 yılı için sırasıyla yüzde -3,6 ve yüzde -0,3 iken 2026 yılı için sırasıyla yüzde -3,5 ve yüzde 0,0 olarak ilan edilmiş olup, bütçe açığının milli gelire oranını sürdürülebilir seviyede tutma ve faiz dışı fazla hedefi bu Programda da devam etmektedir. Bütçe katılığını azaltacak ve mali alanı genişletecek yapısal adımlar Program dahilinde atılmaktadır.

Diğer taraftan, Merkezi Yönetim faiz harcamaları ödeme profiline bağlı olarak, yıl içerisinde aylara sari olarak eşit şekilde dağılmamaktadır. Bu çerçevede, 2025 yılında TÜFE'ye endeksli senetlerin anapara enflasyon farkı ödemelerinin önemli bir kısmının yılın ilk yarısında gerçekleşmesi neticesinde faiz harcamalarında dönemsel bir artış görülmekle birlikte yılın geneline bakıldığında faiz harcamalarının Orta Vadeli Program'da belirlenen tutarların içinde kalacağı öngörülmektedir.

Diğer yandan, 2025 yılı Ocak-Eylül döneminde özel tüketim vergisinde % 39,6, dahilde alınan katma değer vergisinde % 59,2 oranında artış gerçekleşmiştir. 2025 yılı Ocak-Eylül döneminde özel tüketim vergisini oluşturan kalemlerden başta motorlu araçlarda % 45,9, alkollü içkiler % 40,8 ve tütün mamullerinde % 39 oranında artışlar yaşanmıştır. Maliye politikasının para politikası ile uyum içinde uygulanması ve enflasyonla mücadeleye destek

vermesi amacı ile bazı maktu vergilerin güncellenmesi Yİ-ÜFE oranının da altında yapılmaktadır. Bu çerçevede, 2025 yılı Ocak ayında petrol ve doğalgaz ürünlerinde % 7,56 oranında yapılması gereken maktu ÖTV artışı % 6 olarak uygulanmıştır.

Ayrıca, kayıt dışılıkla etkin mücadele, tahsilat etkinliğinin artırılması ve vergiye uyumu teşvik eden düzenlemeler sayesinde vergi gelirlerinin GSYH içindeki payının 2025 yılında 2024 yılına göre 0,9 puan artacağı tahmin edilmektedir. Böylece vergi gelirlerinin GSYH büyüme esnekliğinde bir iyileşme gözlemlenebilecektir.

Bakanlığımız tarafından ülke genelinde yaygın ve yoğun denetimler, kayıt dışı ekonomi ile mücadele, sektörel vergi denetimleri, veriye dayalı vergi denetimleri, risk odaklı anlayışla sektörler ve konulara yönelik analiz çalışmaları ve mükelleflerin vergi kanunlarına gönüllü uyumunun sağlanması tahsilat etkinliğini artırmış ve bu kapsamda Ocak-Eylül döneminde gelir vergisi tahsilatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 91,6 oranında artarak 1,9 trilyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu yüksek oranlı artış esas itibarıyla gelir vergisi tevkifat kalemindeki artıştan kaynaklanmaktadır. Gelir vergisi tevkifatında gerçekleşen bu artış sadece ücretlere ilişkin stopaj artışından kaynaklanmayıp menkul sermaye iratlarına ilişkin stopaj artışından da kaynaklanmaktadır.

Önümüzdeki dönemde mali disiplinin güçlendirilmesine yönelik adımlar kararlılıkla atılmaya devam edilecek, kamu maliyesinin makroekonomik istikrarı destekleyici rolü artırılacaktır. Kamu maliyesinin güçlü ve sürdürülebilir yapısı mali disiplinden ödün vermeden korunacak, kamu harcamalarında etkililiğin ve verimliliğin artırılmasına yönelik uygulamalara devam edilecek, kayıt dışılıkla etkin mücadele sürecek, vergide adalet ve etkinlik gözetilecektir. KİT yönetim reformu hayata geçirilirken, sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliğini güçlendirecek tedbirler alınacaktır.